

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 29. Non omnia Sacramenta fictè suscepta, sublatâ fictione
reviviscunt; sed solus Baptismus, & fortè duo alia characterem
imprimentia, Confirmatio scilicet, & Ordo, fortè etiam Matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

peccata (nota) ex passione Christi, quae est fons & causa remissionis peccatorum. Alio modo potest considerari per comparationem ad eum qui recipit hoc Sacramentum, prout in eo invenitur, vel non invenitur impedimentum percipiendi huius Sacramenti effectum. Quicumque autem habet conscientiam peccati mortalis, habet in se impedimentum percipiendi effectum huius Sacramenti. . . . Unde hoc Sacramentum in eo. . . non operatur remissionem peccati. Potest tamen hoc Sacramentum operari remissionem peccati. . . . etiam perceptum ab eo qui est in peccato mortali, cujus conscientiam & affectum non habet. Forè enim primò non fuit sufficienter contritus; sed devotè, & reverenter accedens, consequetur per hoc Sacramentum gratiam eucharistiae, quae contritionem perficit, & remissionem peccati. Propterea (ut addit ad 1.) petimus ut hoc Sacramentum sit ablutio scelerum: vel eorum, quorum conscientiam non habemus. . . . vel ut contritio in nobis perficiatur, ad scelerum remissionem. Ecce perspicue docet quòd Eucharistiae Sacramentum, perceptum ab eo qui est in peccato mortali, cujus conscientiam & affectum non habet, non invenit in ipso impedimentum percipiendi huius Sacramenti effectum, dum utique, hoc quòd non habet conscientiam sui peccati, contingit sine culpa ipsius, quod q. 80. a. 4. ad 5. contingere dicit, cum doluit de peccato; sed non est sufficienter contritus. Sufficit enim si in se signa contritionis inveniat, puta si doleat de praeteritis; & proponat cavere de futuris. . . . vel si totaliter est peccatum oblitus. Et Supplem. q. 30. a. 1. ubi quaerit, an Extrema Unctio valeat ad remissionem peccatorum, quodlibet (inquit) Sacramentum est institutum principaliter ad unum effectum, quamvis etiam alios ex consequenti inducere possit. . . . Unde principaliter hoc Sacramentum est institutum ad sanandum infirmitatem peccati. . . . Et hic defectus, nihil aliud est quam quaedam debilitas. . . . quae in nobis relinquatur ex peccato. . . . contra hanc debilitatem homo roboratur per hoc Sacramentum. Sed quia hoc robor gratia facit, non compatitur peccatum: idè ex consequenti (nota bene) si invenit peccatum aliquod, vel mortale, vel veniale, quoad culpam tollit ipsum (audis?) dummodò non ponatur obex ex parte recipientis, sicut etiam de Eucharistia & Confirmatione supra dictum est. Et idè (nota argumentum ipsius ex Scriptura) etiam Jacobus de remissione peccati conditionaliter loquitur, dicens: Si in peccatis sit, dimittentur ei, scilicet quoad culpam. Non enim semper delet peccatum (quoad culpam) quia non semper invenit, &c.

278 Ex his luce meridiana clarius est, secundum S. Thomam, Sacramenta Confirmationis, Eucharistiae, & Extremæ Unctionis aliquando conferre primam gratiam. In yanum proinde contrarii Authores S. Doctorem in suam sententiam pertrahere conantur, ex eo quòd 3. p. q. 72. a. 7. ad 2. dicat: quòd sicut Confirmatio non datur non baptizatis; ita non debet dari adultis peccatoribus, nisi per poenitentiam reparatis. Certum quippe est, S. Doctorem in verbis istis postremis non agere de peccatoribus peccati conscientiam inculpate non habentibus, sed vel peccati conscientiam habentibus, vel suâ culpâ non habentibus (quos solos, secundum Tridentinum, necesse est per præviam poenitentiam, seu Poenitentiae Sacramentum in re susceptum reparari) qui enim peccati conscientiam non habent inculpabiliter, quia peccatum totaliter oblitus sunt, in re confiteri nequeunt peccatum, cujus nullam omninò conscientiam, nec memoriam habent. Nec ad hoc tenentur, ut Tridentinum definitivè fess. 14. c. 5. his verbis: *Constat enim nihil aliud in Ecclesia à poenitentibus exigi, quam ut postquam quisque diligentius se ex-*

cesserit, & conscientie suae sinu omnes & latebras exploraverit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum Deum mortaliter offenderit. Manifestum est ergo S. Doctorem ibi ad summum velle, quòd sicut Confirmatio sine prævia Baptismo non confert gratiam; ita nec sine prævia poenitentia reparante eam confert peccatoribus, peccati conscientiam habentibus, vel suâ culpâ non habentibus.

CAPUT XXVIII.

Sacramenta ejusdem speciei conferunt ex opere operato majorem gratiam melius dispositis: aequaliter dispositis (v. g. Baptismus infantibus) aequalem.

Sermo est de Sacramentis novæ legis, quæ aequaliter dispositis aequalem gratiam ex opere operato idè conferunt, quia (ut S. Thomas arguit q. 69. a. 8.) existente aequali virtute causæ, & aequali dispositione subjecti, non est unde proveniat effectus inæqualis. Ubi verò inæqualis est dispositio subjecti, secundum Synodum Tridentinam fess. 6. c. 7. loquentem de justificatione per Baptismum, Sacramentum confert gratiam secundum propriam ejusque dispositionem, id est proportionatè ad illam. Eò quòd utique Deus in ordine gratiæ imitetur ordinem naturæ. Unde sicut in naturalibus subjectum melius dispositum præstantiorem effectum participat ab eadem causa æquè applicata: sic etiam in supernaturalibus.

Nec assertio procedit de sola gratia, quæ subiecto confertur ex opere operantis; sed & de gratia, quæ ipsi confertur ex opere operato, sive ex virtute passionis Domini nostri Jesu Christi. Ut enim S. Thomas ait in 4. dist. 4. q. 2. a. 3. quaestione. 2. ad 2. *quamvis passio Christi, quæ in Baptismo operatur, quantum est de se, aequalem respectum ad omnes habeat: quia tamen quidam ad Baptismum cum majori preparatione fidei & devotionis accedunt quam alii, idè quidam aliis majorem gratiam consequuntur.* Eò quòd utique virtus passionis Christi cuique per Sacramenta sic communicetur supra meritum dignitatemque subjecti, (propter Christum à quo, velut Agente principali actio sacramentalis procedit) ut tamen cuique communicetur cum proportionè ad dispositionem recipientis. Sicut etiam ab eodem igne accipit plus caloris, qui plus ei appropinquat; licet ignis, quantum est de se, aequaliter ad omnes calorem suum effundat, ait S. Doctor q. 69. a. 8. in corp.

CAPUT XXIX.

Non omnia Sacramenta fide suscepta, sublata fide reviviscunt; sed solus Baptismus, & fortè duo alia characterem imprimunt, Confirmatio scilicet, & Ordo, fortè etiam Matrimonium.

Baptismus fide susceptum (id est susceptum sine debita dispositione, vel cum contraria dispositione, sive affectu ad mortale peccatum) sublata fide reviviscere, id est gratiam causare, quam in sui susceptione fictio impedivit, communis est sententia Doctorem ex can. tunc valere de Consecr. dist. 4. ubi dicitur, quòd tunc valere ad salutem incipit baptisma, cum illa fictio veraci confessione recesserit, quæ, corde in malitia, vel sacrilegio perseverante, peccatorum abolitionem non sinebat fieri. Canon iste desumptus est ex Augustino l. 1. de Baptismo c. 12. Qui idipsum tradit lib. 3. c. 13. lib. 4. c. 3. & lib. 6. c. 25.

Morinus quidem de Poenit. l. 9. c. 13. dicit, quòd reviviscunt virtutis. Baptismi de eo sapientiam intellexerunt Patres, qui extra Ecclesiam susceptus est. Sed fallitur vir doctissimus: liquidem

Augustinus citato lib. 4. c. 3. agens, non de hereticis vel schismaticis, sed de pseudo-Christianiis, qui seculo solis verbis, & non factis renuntiant, siue de auaritis, raptoribus, &eneratoribus, quos non tantum foris, sed etiam intus esse, multis litterarum suarum locis Cyprianus ipse testatur; agens (inquam) de istis, non mutato corde, adedque fidei Baptismum recipientibus, expressè dicit, quòd hoc eis praestaret vera conversio, ut Sacramentum, quod non mutatis valebat ad perniciem, mutatis valere incipiat ad salutem. Arguitque deinde à reviviscencia Baptismi pseudo-Christianorum ittorum, ad reviviscencia Baptismi haereticorum.

283 Non solus ergo Baptismus extra Ecclesiam, sed & in Ecclesia fidei susceptus, sublatà fictione causat gratiam, & remittit peccatum originale, actualisque ante Baptismum commissa, quoad poenam & culpam.

Sed quid de peccatis commissis post Baptismum? Quid etiam de peccato fictionis, cum quo susceptus fuit Baptismus? Quid denique de peccatis concomitantibus Baptismum?

Respondeo ad primum, non remittere peccata post Baptismum commissa. Cum nullum Sacramentum sit institutum ad remittendum, etiam per accidens, peccata post se commissa, eorumque reviviscencia solum faciat, ut Sacramentum faciat, quod ab initio fecisset, sublato obice. Pro eorum itaque remissione institutum non est Baptismus, sed Pœnitentia, juxta Tridentinum sess. 14. c. 5. definiens, *institutam esse à Domino integram peccatorum confessionem, & omnibus post Baptismum lapsis jure divino necessariam esse.* Et can. 1. *Si quis dixerit, in Catholica Ecclesia poenitentiam non esse verè & propriè Sacramentum pro fidelibus, quos post Baptismum in peccata labuntur, ipsi Deo reconciliandos, à Christo Domino institutum, anathema sit.*

284 Respondeo ad secundum, non remittere etiam peccatum illud fictionis. Quia licet Baptismo non sit posterius tempore, est quodammodò naturà posterius. Est enim sicut peccatum indignè susceptionis Baptismi. Adedque formaliter & directè repugnat dispositioni requisitè ad effectum Baptismi (in quantum formaliter & directè repugnat contritioni, vel attritioni, sine qua non potest remitti) & ided fidei non remittitur per Baptismum (ait S. Thomas q. 69. a. 10. ad 2.) sed per poenitentiam subsequenter; quod & Augustinus significare videtur, dum lib. 1. de Bapt. c. 1. dicit, *fictionem verè confessione vocedero, id est remitti.* Quia cum non repugnet substantiæ Baptismi, sed effectui, per contrarietatem referatur ad effectum, non ad substantiam Baptismi. Est ergo quodammodò naturà posterior Baptismo, prout effectus Baptismi. Quia *relativa sunt simul naturà.*

285 Ad tertium variant Auctores. Siquidem Cajetanus, Petrus de Soto, Suarez, & alii censent peccata concomitantia Baptismum, remitti per Baptismum. Quod & S. Thomas innuere videtur loco proximè relato, ubi postquam dixit, quòd fidei non remittitur per Baptismum, sed per poenitentiam subsequenter; addit, quòd *ea remota, Baptismus auferit culpam, & reatum omnium peccatorum precedentium Baptismum, & etiam simul existentium cum Baptismo.*

286 Nihilominus Dom. Sotus, Ledesma, Aravio, & alii discipuli S. Doctoris id intelligunt de peccatis Baptismum tempore concomitantibus, non usque ad instant terminativum illius inclusivè. Cum eadem sit ratio peccatorum, quibus voluntas afficitur, usque ad instant terminativum Baptismi inclusivè, ac ipsius fictionis. Nam prout actu sunt in voluntate, in illo instanti terminativo, per suam actualitatem etiam habent repu-

gnantiam cum effectu Baptismi, seu gratia, sicut & cum dispositione ad eam requisita, eamque perinde impediunt. Nec minus sunt peccata hominis baptizati, quam ipsa indigna susceptio. Nec denique peccata actu existentia in instanti terminativo Baptismi, remitti queunt per Baptismum, ut videtur manifestum. Igitur remitti debent per poenitentiam, sicut fidei de qua S. Doctor supra. Eo quippe nomine dicta peccata S. Doctor comprehendit. Cum & ipsa sint fictio quadam, seu obex impediens dignam & fructuosam susceptionem Baptismi. Et ided huic etiam sententia subseribit Card. de Lugo de Sacram. Poenit. disp. 16. sect. 1. & nostris, Bone-Spei, Antonius à S. Spiritu, & eos referens Franciscus à Jesu Maria tr. 6. de Sacram. Poenit. c. 4. n. 15.

Si petas, quomodo remittantur per poenitentiam dicta peccata, cum simul sint cum peccatis Baptismum antecedentibus, quæ per poenitentiam remitti nequeunt, sed per solum Baptismum?

Respondeo Deum uno eodemque instanti tunc remittere peccata antecedentia & consequentia Baptismum, non vi solius Baptismi, nec vi solius poenitentia; sed antecedentia remittere vi Baptismi, consequentia vi poenitentia; sic proinde ut plena integrale remissio fiat virtute utriusque Sacramenti concurrentis ad remittenda respectivè peccata, ad quorum remissionem sunt instituta.

Superest ut videamus, an sicut Baptismus fidei susceptus, fictione sublata reviviscit, ita & alia Sacramenta pariter reviviscant?

Respondeo nullà autoritate, vel ratione efficaciter probari reviviscencia ceterorum Sacramentorum, ut satis offendit summa Theologorum hac de re inter se dissensio. Nam Sotus reviviscencia soli Baptismo tribuit. Durandus etiam Pœnitentia. Suarez eam reliquis Sacramentis tribuit, præterquam Eucharistia. Cajetanus & plures alii eam omnibus tribuunt, etiam Eucharistia.

Est ergo res incerta. Cum tota pendeat à Christi voluntate, quæ nobis non innotescit, neque per Sanctorum traditionem, neque per sufficientem rationem. Neutràm enim habemus pro reviviscencia reliquorum Sacramentorum, exceptis tamen duobus aliis, characterem imprimentibus, Confirmatione scilicet & Ordine. Quòd enim Baptismus reviviscat, est ne semper aliquo effectu suo frustretur, cum interabilis sit, nec proinde effectus ipsius Sacramenti iteratione compensari possit. Quæ ratio in duobus aliis Sacramentis pariter interabilibus, & utcumque etiam in Matrimonio procedit. Et ided Augustinus reviviscencia etiam Ordinis Sacramento expressè tribuit l. 2. contra Cresconium c. 10. agens quippe de Sacerdotibus in hæresi ordinatis, sic ait: *Christiana sanè in vobis Sacramenta agnosco. Apud vos quidem aliena sunt; sed cum cor vestrum corrigatur, sunt ea salubrior vestra, quæ perniciosè habebatis aliena.* Dixi allatam rationem utcumque etiam procedere in Matrimonio. Quia licet iterabilis sit, non tamen vivente comparet. Et ided probabiliter reviviscit. Ne vivente comparet semper frustretur effectus.

CAPUT XXX.

Per nulla Sacramenta, per nullam etiam contritionem, peccata post Baptismum commissa, remittuntur absque ordine ad claves.

290 Morinus l. 9. de Poenit. c. 11. postquam dixit Sacramentum Confirmationis hæreticis in hæresi fidei baptizatis, si à peccatis ad Deum convertantur, primam gratiam conferre; n. 14. addit, quòd, ut Confirmatio in hoc casu ex attrito faciat contritum, nulla est Sacramenti Poenitentia necessitas: